

ประมวลเอกสารการนิเทศการศึกษา

ฉบับที่ ๑

จัดทำขึ้นโดย

หน่วยศึกษาในเทศก กรมการฝึกหัดครู
กระทรวงศึกษาธิการ

รวบรวมและแก้ไขใหม่

พ.ศ. ๒๔๕๘

คำนำ

วิชาการศึกษาหรือที่เราเรียกกันว่า “วิชาครู” นั้นเป็น ศาสตร์ ทักษะ
เชิงเคราะห์เข้าไว้ในบรรดาศาสตร์ทั้งหลายในโลกที่ ต้องการการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง
แกไขอยู่เสมอให้สอดคล้อง เพื่อให้ทรงคุณค่าของศาสตร์ โดยแท้จริงได้ การ
ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงย่อมกระทำกันได้ด้วยหลายกตวิธี และการเขียนเอกสาร
ให้อ่านก็เป็นวิธีหนึ่งที่น่าสนใจ เอกสารที่ประมวลไว้ในหนังสือเล่มนี้
ถึงสิ่งต่าง ๆ ในวงการศึกษายุคใหม่ทั้งศึกษานานาชาติ ผู้เรียบเรียงคิดว่าสมควรจะ
เสนอให้ผู้ที่อยู่ในวงการศึกษารวบรวมและพิจารณา ถ้าเห็นว่าดีมีประโยชน์
ก็จะได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่อาชีพครู ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม เอกสาร
เหล่านี้ความจริงได้พิมพ์ออกแจกจ่ายไปยัง โรงเรียนฝึกหัดครูและโรงเรียนมัธยม
ศึกษาในสังกัดกรมวิสามัญศึกษาครั้งหนึ่งแล้ว ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของทาง
ราชการเจ้าสังกัด แต่ปรากฏว่าความต้องการจากแห่งต่าง ๆ ทั้งทางราชการ
และส่วนตัวยังมีมาก จึงได้แก้ไขและรวบรวมขึ้นเป็นเล่มใหม่ให้กระจัดกระจาย
จริงอยู่เรื่องราวในเอกสารเป็นเรื่องราวที่คัดัดแปลงเรียบเรียง มาจาก หนังสือ
วิชาการศึกษาดังประเทศ(สหรัฐอเมริกา) บ้าง คัดแปลงเรียบเรียงจากประสพ
การณ์ของผู้ที่ได้ไปเรียนวิชาการศึกษาในต่างประเทศ (สหรัฐอเมริกา) บ้าง จึง
อาจเป็นเครื่องชวนให้ท่านผู้อ่านคิดสงสัยว่า ก็เมื่อเป็นเรื่องของเขา จะให้เขา
มาใช้กับของเราจะเป็นการถูกต้องหรือ จึงใคร่จะขอแจ้งว่า อาหารที่รับ
อย่างหนึ่งนั้น ท่านจะเรียกมันว่า ชีสทอดก็ตาม กุนเชียงก็ตาม หรือไส้กรอก

กับกับปลาแนมก็ตาม เนื้อแท้ที่ทรงสรรพคุณในอาหารวิธยาอย่างเดียวกัน
จะมั่วว่าอย่างไร ทำจากไหน มันไม่สำคัญมิใช่หรือ

หน่วยศึกษานิตเทศกมนำที่ที่จะต้องแสดง ความชอบคุณไว้ ณ ที่นออย่าง
น้อย ๓ ครั้ง ครั้งหนึ่งคือขอบคุณศึกษานิตเทศก ผู้ได้เรียบเรียงเอกสารต่าง ๆ
จนเป็นวิทยาทาน ครั้งที่สองคือขอบคุณกรมการฝึกหัดครูที่ให้อนุญาตในการ
เผยแพร่วิทยาทาน ครั้งทีสามคือจะขอบคุณท่านผู้อ่าน ถ้าได้กรุณาชักชวน
ข้อบกพร่องผิดพลาดอันน้อยอยู่ในบรรณวิสัย

หน่วยศึกษานิตเทศก

กรมการฝึกหัดครู

พฤษภาคม ๒๔๕๘

GUIDANCE

โดย

นายเทือก กุลมา ณ อยุธยา

หน่วยศกษณนทศก กรมวศสณณศกษณ
พมท้แฉกวงเรยนนศษณศกษณ และวงเรยนฝกท้ศครู
ของกรมวศสณณศกษณ

เอกสาร์การนทศการศกษณ

๒๑ ฐันวาคม ๒๔๕๖

คำนำ

การศึกษาเป็นสิ่งทีประเทศที่เจริญแล้วเขาได้ปรับปรุงกันมาโดยไม่
ขาดสาย ในสหรัฐอเมริกาขณะนั้นกำลังจัดการศึกษาแผนใหม่ทีเรียกว่า
GUIDANCE ในโรงเรียนมัธยมศึกษา และวิทยาลัย การศึกษาแผนใหม่นี้
เป็นทฤษฎีกันแพร่หลายอย่างขนานทั่วในประเทศนั้น ผู้เขียนมีความเห็นว่า ถ้าได้
นำเรื่อง GUIDANCE มาเสนอแก่โรงเรียนของเราบ้าง ก็อาจเป็นประโยชน์
บ้างไม่มากนักน้อย จึงได้เรียบเรียงเรื่องราวของ GUIDANCE ขึ้นโดยสังเขป
และหนักไปทางโรงเรียนมัธยมศึกษา หวังว่าคงได้รับความพิจารณาพอสมควร.

นายเทือก กุสุมา ณ อยุธยา

หน่วยศึกษานานาชาติ

กรมวิธานบัญชีศึกษา

Guidance หรือการแนะแนว

ภาพที่ข้าพเจ้าเห็นตอนเช้าวันนั้น อาจจะเป็นอย่างที่เราเรียกกันในสมัยนี้ว่า “ภาพประทับใจ” หรือ “ภาพพิมพ์ใจ” สำหรับนักการศึกษาได้ ข้าพเจ้าเห็นจักรยานสามล้อคันหนึ่งมาจอดที่โรงเรียนแห่งหนึ่ง เวลานี้โรงเรียนเข้าได้พักใหญ่แล้ว ผู้โดยสารเป็นเด็กผู้ชายสองคน - อายุประมาณ ๑๗ ปีคนหนึ่ง ๑๒ ปีคนหนึ่ง พอรถจอดเด็กคนโตก็กดตากคนเล็กลงจากรถ คนเด็กพยายามสะบัดมือขวาที่ถูกกด มือซ้ายเหินหวดเหิดกปรทุนรถไว้แน่นไม่ยอมปล่อย ถึงเกิดควาจะร้องไห้มาตลอดทาง เพราะยังปรากฏอาการระอกระอกระออยู่ สุดท้ายทนแรงคนโตไม่ไหวก็ถูกกดจากรถหายเข้าไปในโรงเรียน ข้าพเจ้าแม้จะได้เห็นภาพนั้นแต่เพียงเท่านั้น ก็อยากจะเดาโดยไม่ผิดว่า เด็กนั้นไม่ยอมมาโรงเรียน ต้องใช้กำลังบังคับจึงยอมมา เมื่อมาโรงเรียนได้แล้ว เด็กโตซึ่งอาจเป็นพี่ ก็คงพอใจว่าเด็กได้กระทำหน้าที่ตั้งตัวเรียบร้อย ครูก็คงพอใจว่าอย่างไรก็ได้ ตัวเด็กมาถึงโรงเรียนแล้ว ผู้ปกครองก็คงพอใจว่า ได้ทำหน้าที่ของผู้ปกครองสำเร็จคือจัดส่งตัวมาให้โรงเรียนได้ แต่ตัวเด็กเองได้ได้รับความพอใจอย่างไร ข้าพเจ้าคิดว่า คงจะมีบ้าง คือพอใจถ้าไม่ถูกลงโทษให้เจ็บกายด้วยการเขม้นตีหรือตบโทษให้เจ็บใจด้วยการตำว่ามากนั้

กรณีเด็กที่กล่าวมาแควบางโรงเรียนคงถือว่าเป็นกรณีที่ไม่พึงปรารถนาไม่ยอมให้มอยู่ในโรงเรียน ถ้าร้ายแรงไปยิ่งกว่านั้นก็คงอยากจะ “บอกศาลา” หรือ “ตัดหางปล่อยวัด” เสียเลย แต่บางโรงเรียนอาจจะขุดให้เด็กยิ่งกว่านั้น ขุดไปจนถึงรากเพื่อจะรู้ถึงสาเหตุแห่งความไม่ยอมมาโรงเรียน แล้วแก้ไปจากต้นมูลฐานนั้น โรงเรียนอาจจะพบว่าต้นมูลฐานนี้หลายอย่าง เด็กไม่ยอมมา

โรงเรียนอาจเป็นเพราะไม่ชอบวิชาบางอย่างก็ได้ ถูกครูรบกวนก็ได้ มีเรื่องยุ่งทาง
 บ้านก็ได้ เช่นนี้เป็นต้น ปัญหาของเด็กเหล่านี้โรงเรียนต้องรับรู้ และเข้าไปเกี่ยวข้อง
 ของด้วย โรงเรียนใดที่ถือว่า จะเห็นเอาแต่เด็กดี เด็กดีเองไม่เอา ก็ไม่น่าจะชื่อว่า
 เป็นโรงเรียนเต็มภาคภูมิ เพราะถ้าจะให้ถูกโรงเรียนเป็นสถานที่ทดลองวิชาครู
 โดยแท้ โรงเรียนจะต้องเผชิญปัญหาเด็กเกเร ใจร้าย ก้าวร้าว หยาบคาย หนีโรงเรียน
 เกล็ดเกลียดเฉยชา คิดแต่ไม่เป็นเรื่อง โกง เจ้าชู้ เล่นการพนัน เหล้าเป็นต้น
 ล้วนแล้วแต่เป็นอนิรุทธลักษณะทั้งนั้น โรงเรียนไหนที่ จะต้องแก้ไขให้รายกดา
 เป็นคดีด้วยยานานค่าง ๆ ของโรงเรียน โรงเรียนควรจะหนักว่า เด็กทั้งปวง ไม่
 ว่าร้ายหรือตกเป็นเด็กหลานของโรงเรียนทั้งนั้น จะคิดให้ชาตินั้นไม่บังควร ต้อง
 มาคิดความนักเรียนที่เคยถูกตราหน้าว่าร้ายเมื่อออกจากโรงเรียนไปประกอบอาชีพ
 ได้ดีดลต่อไป เรื่องนี้ที่เป็นกรรมมานาน ๆ ก็คงจะใจอยู่แล้ว เด็กที่โรงเรียนเห็น
 ไม่เอาก่อนเวลาเรียน แต่พอโรงเรียนมีงานก็ถูกดักจ้องนั้น ใครไปอาจเป็นผู้จัดการ
 ห้างก็ได้ เด็กที่เป็นนักเลงโตในห้องเรียนอาจเป็นหัวหน้างานที่สามารถก็ได้ เด็ก
 ที่ชอบแอบอ่านหนังสืออ่านเล่นในห้องเรียนอาจเป็นบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ก็ได้

ทุกวันนี้ ในประเทศเราในรอบมีการศึกษาหนึ่ง ๆ โรงเรียนมัธยมได้วาง
 โครงการที่จะให้การศึกษแก่เด็กอย่างไรบ้าง ดูเหมือนจะเป็นที่เข้าใจทั่ว ๆ
 ไปว่าโรงเรียนมีหน้าที่อบรมสั่งสอนเด็กตามหลักสูตรที่กระทรวงวางไว้ ถ้า
 โรงเรียนควบคุมให้เด็กหมั่นมาโรงเรียน หมั่นเรียนหนังสือ ประพฤติดีอยู่ใน
 ระเบียบข้อบังคับ สอบข้อสอบได้ไต่มา ๆ เล่นกีฬาเก่ง เหล้ากัน ก็ดูเหมือน
 จะเป็นพอใจแก่ผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุก ๆ ฝ่าย คือ ผู้ปกครอง ครู และ
 เจ้าหน้าที่จัดการศึกษาแล้ว

ความจริงหน้าที่ของโรงเรียนยังไม่ควรหยุดอยู่เพียงแค่นั้น ต้องมาคิดว่าในบั้นหนึ่ง ๆ เด็กยังต้องการอะไรจากโรงเรียนอีก โรงเรียนยังไม่ได้ทำอะไรแก่เด็กหรือได้ให้ไปโดยไม่รู้ตัวแต่ก็ได้ อาทิเช่น เมื่อเด็กเรียนจบชั้นคว ประโยค ครูประจำชั้น หรือครูใหญ่ก็นำโรงเรียนอาชีวพหุเห็นสมควรให้ ถ้าเด็กโตมากแต่เดิมท้าวว่าจะเรียนไปไม่ไหว ก็แนะนำให้ออกไปประกอบอาชีพ เสีย จะเห็นได้ว่าเด็กนักเรียนย่อมมีปัญหามากมายในขณะที่อยู่โรงเรียน ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน ปัญหาเกี่ยวกับการเงิน ปัญหาเกี่ยวกับครอบครัว ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพเหตุนั้นเป็นคน

ดังนั้นในประเทศสหรัฐอเมริกาจึงมีการศึกษาแผนใหม่อย่างหนึ่งเกิดขึ้น เรียกว่า Guidance เพื่อช่วยเหลือเด็กแก้ปัญหาต่าง ๆ มาแล้ว โดยใช้หลัก วิชาตามที่วางไว้

ศัพท์ Guidance

Guidance แปลเป็นภาษาไทยว่ากระไร ก็ยังไม่มีความสัพพัตถบัญญัติไว้ให้ ตรงกับความหมายที่เคย เอกสารเผยแผ่การศึกษาแปลไว้ว่า “การแนะแนว” ก็รู้สึกว่าศัพท์ที่โดดเดี่ยวมากพอใช้ แต่ยังไม่ตรงกับพฤติกรรมของ Guidance นัก เพราะ Guidance เป็นการช่วยเหลือให้รู้จักช่วยตัวเอง “การแนะแนว” น่าจะตรงกับ Counselling ซึ่งเป็นวิธีการส่วนหนึ่งของ Guidance มากกว่า Guidance ควรจะแปลเป็นไทยว่าอย่างไร ขอตอบไว้ในความพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญทางภาษาต่อไป

ประเภทของ Guidance

Guidance มีหลายประเภท แต่ว่าจะช่วยเหลือนักเรียนทางไหน เช่นถ้า

โรงเรียนช่วยเด็กอาชญาให้เด็กเรียนตามความถนัดของเด็กก็เรียก Educational Guidance ถ้าช่วยเด็กอาชีพก็เรียก Vocational guidance, guidance ต้องประเภทไหนตามเป็นหน้าเป็นตาดีกว่าประเภทอื่น นอกจากนั้นยังมีช่วยทางสุขภาพของเด็ก เรียก Health guidance ช่วยทางสังคมเรียก Social guidance ช่วยทางบ้านเรียกว่า Home guidance เป็นต้น

๕ ชนิดของ Guidance

Guidance ในอเมริกาส่วนมากจัดทำในโรงเรียนมัธยมหรือวิทยาลัยในโรงเรียนประถมจะว่าไปไม่ต้องมีโครงการ Guidance เพราะครูของเขาไม่ได้เห็นทางเด็ก ครูชั้นประถมต้องคลุกคลีอยู่กับเด็กตลอดเวลาอยู่แล้ว จึงมีโอกาที่จะปฏิบัติ guidance ไปในตัว

ตำนานของ Guidance

วิชาการศึกษาแผนใหม่เกิดขึ้น ในประเทศสหรัฐอเมริกาอย่างไม่ถึงกึ่งศตวรรษ และยังจัดไม่ทั่วไปทุกโรงเรียนหรือวิทยาลัย (สหรัฐอเมริกาจัดการศึกษาตามความต้องการของท้องถิ่น ไม่เหมือนของเรา) ด้วยซ้ำ เหตุที่จะเริ่มก่อตัวครั้งแรกของอเมริกาเกิดจากการศึกษาชั้นมัธยมเป็นการใหญ่ทั่วประเทศ เมื่อทำเช่นนั้นความเพ่งเล็งโดยเฉพาะตัวนักเรียนก็ขาดไป โรงเรียนเห็นทางกับนักเรียนไป นักเรียนต้องการให้โรงเรียนช่วยบางอย่าง เช่นการแนะนำทางอาชีพ หรือการแก้ปัญหาชีวิตจึงเกิด guidance ขึ้น ครั้งแรกเกิด vocational guidance หรือการช่วยเด็กเลือกอาชีพก่อน ในประเทศอื่นเช่นในยุโรปทราบ่ว่าจัด guidance บางเหมือนกัน ส่วนมากเป็น vocational guidance

วิธีการของ guidance

๑. หลักใหญ่ของ guidance ถือว่านักเรียนทุกคนหรือมนุษย์ทุกคนเกิดมาแล้ว ย่อมมีสภาพไม่เหมือนกัน ฉะนั้นเมื่อโรงเรียนจะช่วยเด็กโรงเรียนต้องรู้จักเด็กให้เสียก่อน การรู้จักนั้นเริ่มแต่ข้อเท็จจริงเรื่องนาม บิดามารดา ผู้ปกครอง ถิ่นฐานบ้านช่อง แล้วค่อยโยงตลงไปถึงนิสัยใจคอของเด็ก หรือจะพูดอีกทีว่าโรงเรียนต้องรู้จักสมบัติภายนอกและภายในของเด็ก สมบัติภายใน ได้แก่ ความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติ ความชัดเจน บุคลิกภาพ ทักษะคิด สมรรถภาพ อารมณ์ ปัญญา หรือ เขาวน เช่นนี้เป็นต้น สมบัติภายนอกเป็นของสำคัญแก่ชีวิตของเด็กทั้งหมด

๒. วิธีที่จะรู้จักนักเรียนนั้น โรงเรียนทำได้โดยวิธีการหลายอย่างเช่น ใช้ทดสอบ (test) ใช้วิธีสอบถามด้วยวาจาหรือด้วยแบบฟอร์ม ใช้สังเกตความผิดปกติของนักเรียนแล้วบันทึกไว้ ให้นักเรียนเขียนประวัติของตนเอง ใช้วิธีพาไปชมกิจการของโรงงานหรือวิทยาสถานต่าง ๆ ใช้วิธีให้เด็กเขียนบันทึกประจำวันให้อ่าน ใช้วิธีทำบัญชีงานอาชีพให้เด็กอ่าน เหล่านี้เป็นต้น

๓. สิ่งที่โรงเรียนควรเกี่ยวกับตัวนักเรียนในข้อ ๒ อาจจำแนกออกเป็นประเภทดังนี้ -

ก. ความรู้เกี่ยวกับพื้นเพเดิมของนักเรียน เช่น กำเนิด ความเป็นไป ก่อนเข้าเรียน ฯลฯ

ข. ความรู้เกี่ยวกับทางกาย เช่น สุขภาพ น้ำหนัก ส่วนสูง โรคภัยไข้เจ็บ ฯลฯ

ค. ความรู้เกี่ยวกับทางจิต เช่น ผลของการทดสอบ (test) เกี่ยวกับเขาวน ปัญญา, ความถนัด, ความรู้สามัญ, ความสนใจ ฯลฯ

ง. ความรู้เกี่ยวกับสังคม เช่นความสัมพันธ์ทางโรงเรียน ทางครอบครัว ทางเพื่อนบ้าน ฯลฯ

จ. ความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมนอกหลักสูตร เช่นการเดินต่างๆของเด็ก

ฉ. ความรู้เกี่ยวกับความมุ่งหมายทางการเข้าเรียนและอาชีพ เช่นเด็กต้องการเรียนวิชาอะไรในปัจจุบันและอนาคต เด็กสนใจในอาชีพอะไร ฯลฯ

๔. เมื่อรู้จักนักเรียนดีพอสมควรแล้ว โรงเรียนก็ต้องทำให้เป็นที่ตระหนักเห็นว่า นักเรียนแต่ละคนยังขาดอะไร ต้องการอะไร โรงเรียนก็เริ่มโครงการที่จะช่วยนักเรียนนั้นให้เข้าเรียนต่อไป ตามความต้องการที่เหมาะสมตัวอย่างง่ายๆ เช่น เด็กไม่สนใจในวิชาสามัญ ชอบวิชาช่าง โรงเรียนก็ให้เด็กเรียนหนักไปทางการฝีมือ (ทั้งนี้ต้องมีวิชาเด็กในหลักสูตรด้วย) ออกไปประกอบอาชีพเอาดีในทางช่างต่อไป

๕. ตามหลักของ guidance นักเรียนทุกคนย่อมต้องการให้โรงเรียนช่วย และโรงเรียนต้องช่วยทุกคนด้วย

๖. การช่วยทาง guidance อาจดำเนินการเป็นรายบุคคลหรือเป็นพวกก็ได้แต่ควรวัดให้เหมาะสม

guidance ช่วยนักเรียนอย่างไรบ้าง

ถ้าโรงเรียนมีโครงการ guidance ก็ย่อมจะช่วยเหลือนักเรียนได้ดังต่อไปนี้

๑. การนำให้นักเรียนรู้จักโรงเรียนเมื่อแรกมาเข้า เช่น รู้จักประวัติ รู้จักห้องเรียนพิเศษ ห้องสมุด ระเบียบการของโรงเรียน ฯลฯ

๒. การทดสอบ (test) เช่นทดสอบทางกายและจิตของเด็กแล้วจดบันทึกไว้

จะเรียนเพื่อให้สอบได้ได้ การสอบควรเป็นเครื่องวัดความรู้ ของเด็กเท่านั้น ไม่ใช่
เครื่องวัดความจำเริญของเด็กในโรงเรียน ความจำเริญของเด็กควรพิจารณา
จากศักยภาพหรือ potentiality ของเด็กเป็นรายบุคคล การพิจารณาเดือนชั้น
เรียนไม่ควรพิจารณาจากคะแนนสอบเท่านั้น ควรพิจารณาดังที่จำเป็นในชีวิต
ของเด็กอื่น ๆ เช่น กิจกรรมนอกหลักสูตร (Extra curricular activity) ด้วย

๓. การสอน

การสอนในโรงเรียนไทยทุกวันนี้ อยากจะกล่าวว่า “สอนหนังสือ” กัน
มากเกินไป แต่ไม่มีใครได้ “สอนเด็ก” ความเพ่งเล็งของครู ควรจะอยู่ที่ตัวเด็ก
มากกว่าหนังสือ ครูควรจะมีใจในความเจริญเติบโตของเด็ก ความต้องการ
ความเปลี่ยนแปลง ครูควรจะมีชีวิตอยู่ด้วยเด็กแต่ละคนฝึกกัน เพราะตามกฎของ
guidance บุคคลเราในโลกล้วนมีสภาพไม่เหมือนกันแม้แต่รายเดียว

guidance ที่เห็นว่าสมควรจะจัดได้ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของไทยเรา
น่าจะมีดังนี้

๑. เพื่อประหยัดเวลาและเงิน อาจจะช่วยนักเรียนเป็นหมู่เป็นพวกมากกว่าช่วยเป็นรายบุคคล

๒. ครูใหญ่ควรจะเป็นผู้ริเริ่มดำเนินการก่อน

๓. เปิดการอบรมหลักสูตร guidance แก่ครูผู้สนใจ

๔. เริ่มจัดให้มีสมุดบันทึกความเป็นไปของนักเรียนเป็นรายบุคคล ตั้งแต่
เข้าจนออกจากโรงเรียน

๕. เริ่มการทดสอบหรือวัดเด็ก โดยแบ่งของทำในต่างประเทศมาใช้
ก่อน การวัดนั้นได้แก่การวัดเชาวน์ ความหนักตามธรรมชาติ ความสนใจ

บุคคลภาพ ความถนัดทางมือ ความสามารถที่จะเรียน ในโรงเรียนชั้นสูง
ขึ้นไป เหล่านี้

๖. โรงเรียนควรปฏิบัติต่อเด็กที่ผิดปกติ (อปรกติ) เช่น เด็กฉลาด
เกินวัย เด็กโง่ทึบ เด็กเกเร เด็กพิการทางตา หู แขน ขา ให้เป็นพิเศษ
แตกต่างจากเด็กธรรมดา

๗. โรงเรียนควรส่งเสริมกิจกรรมนอกหลักสูตร ให้มากประเภทขึ้น
เช่น การตั้งสโมสร การดนตรี การออกหนังสือพิมพ์ การแข่งขันกีฬาภายใน
โรงเรียน การโต้วาที เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ เป็นยาแก้โรคที่นักเรียนไม่ควร
เป็นได้หลายอย่าง เช่น โรคชอยา โรคเก็บตัวไม่ลงดังกับใคร โรคไม่กล้าพูด
โรคเอารัดเอาเปรียบเพื่อน โรคทำอะไรตามใจตัว เป็นต้น

๘. ห้องสมุด ต้องปรับปรุงให้ทันสมัย และเป็นไปตามวัตถุประสงค์
จริง ๆ ห้องสมุดเป็นอวัยวะสำคัญของวิชาการ guidance บรรณารักษ์ต้องเป็น
ผู้ได้รับการอบรมมาทางนี้ ไม่ใช่สักแต่จะจับเอาใครก็ได้มาทำ หนังสือในห้อง
สมุดต้องปรับปรุงให้รับกับวิชาการ guidance เช่นเป็นหนังสือส่งเสริมทางอาชีพ
ทางสุขภาพ ทางจรรยาบรรณ ทางสังคม เป็นต้น ในโรงเรียนอเมริกัน
ชั่วโมงห้องสมุดอยู่ในตารางสอนทีเดียว

๙. การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน ควรจะเป็นไปตามหลักประชาธิปไตย
คือ ครูยอมรับว่าเด็กเป็นมนุษย์เท่ากัน และเด็กเป็น “นักเถียงโต”
ในโรงเรียน การเขียนคดีว่า ควรเด็กเถียงเถียงได้เป็นดี โรงเรียนควรค้นห
ถึงถึงสมมุติฐานของการทำผิดและแก้ที่ตรงนั้น การเขียนให้เจ็บกายอาจจะถือว่าเป็นการคัดปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันที การลงโทษด้วยวิธีระมุนตะม่อมอาจเข้าไม่

ทุนการและเสียแรงงานมากกว่า แต่ผลที่ได้นั้นถาวรติดกัน วิธีที่ดีที่สุดโรงเรียนควรจะเพิ่งตั้งในทางที่จะให้เด็กรู้จักปกครองตนเองเป็นประเสริฐสุด

๓๐. การติดต่อระหว่างบ้านกับโรงเรียน ควรตั้งเดิมให้คึกคักแข็งแรงยิ่งขึ้น โรงเรียนไม่ควรตั้งผู้ปกครอง ควรนึกอยู่เสมอว่าผู้ปกครองเป็นองค์สำคัญที่จะบันดาลให้เด็กได้รับความสำเร็จในการศึกษา การติดต่อกับผู้ปกครองที่ยังเยียบเหงาอยู่ทุกวันนี้ อาจจะเป็นเพราะโรงเรียนยังไม่ทำให้ฝ่ายผู้ปกครองเกิดความสนใจในกิจการของโรงเรียนก็ได้ ในสหรัฐอเมริกาสมาคมผู้ปกครองกับครู (Parent Teacher Associations) ตั้งอยู่ตามโรงเรียนทั่วไป สมาคมเช่นนี้มีประโยชน์แก่โรงเรียนอย่างยิ่ง โปรดนึกดูว่า ถึงเวลาแล้วหรือยังที่โรงเรียนไทยจะก่อตั้งสมาคมเช่นนี้

๓๑. การแนะนำทางอาชีพเป็นงานที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของโรงเรียน ในวิชาการ

โรงเรียนหมิ่นหาที่จะเริ่มสร้างแนวทลงอาชีพให้แก่นักเรียน ตั้งแต่ยังอยู่ในโรงเรียน โรงเรียนควรจะให้ความรู้แก่นักเรียนในการเลือกโรงเรียนอาชีพหรือเลือกอาชีพอยู่เสมอ ห้องสมุดเป็นอุปกรณ์สำคัญในเรื่องนี้ ในสหรัฐอเมริกาเด็กนักเรียนตามอายุครบตามกฎหมายของรัฐ (เช่น ๑๖ ปี) ก็อาจออกทำงานด้วยวัยหนึ่งเดือนได้ โรงเรียนหมิ่นหาทช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องเช่นช่วยวัดความถนัดในอาชีพของนักเรียน หรือเน้นเรื่องอาชีพเวลาสอนหนังสือ หรือพานักเรียนไปชมโรงอุตสาหกรรมต่างๆ เป็นการดูทำที่ของเด็กในเรื่องอาชีพ ช่วยติดต่อกับนายจ้าง เชิญนายจ้างมาบรรยายเรื่องอาชีพให้นักเรียนฟัง ช่วยสำรวจงานอาชีพในท้องถิ่น เหล่านี้เป็นต้น

๑๒. การติดตามนักเรียนเมื่อออกจากโรงเรียนไปแล้ว ก็เป็นของที่น่าทำ เมื่อโรงเรียนช่วยแนะแนวทางให้เด็กไปเลือกอาชีพหรือวิชาชีพอะไร โรงเรียนก็ควรติดตามดูว่าเมื่อช่วยไปแล้วได้ผลอย่างไร ควรจะถือเป็นเครื่องแก้ไขข้อบกพร่องของการโรงเรียนอย่างไรหรือไม่

สรุปความ

เรื่องราวของวิชาการศึกษาทาง guidance ที่ข้แจงมาคงจะแสดงให้เห็นว่าท่านผู้อ่านเอกดารัณเห็นว่า วิชาการศึกษา guidance ไม่ได้เป็นวัตถุคิดประดิษฐ์ขึ้นใหม่อย่างวิทยาศาสตร์ แต่อบคชนเองตามธรรมชาติ ตามความต้องการเรียกร้องของเด็ก หรือจะกล่าววว่าเด็กเป็นต้นตารับวิชาครูเล่มโตก็ไม่น่าจะผิด โรงเรียนเพิ่มโครงการ guidance ขึ้นในโรงเรียนก็เพื่อจะเข้าไปใกล้ชิดเด็กให้กระชั้นชิดยิ่งขึ้น หนังสือวิชาครูอเมริกันเล่มหนึ่งกล่าวว่า “อะไร ๆ ที่หันหน้าตาไปในทางการศึกษาแล้ว ย่อมเข้าหลัก guidance ทั้งนั้น” ที่กล่าวเช่นนั้นคงจะหมายความว่า guidance ควรจะเห็นการศึกษาแนวใหม่นั้นเอง

หัวใจสำคัญของโครงการ guidance อยู่ที่ การสำรวจความต้องการ ของนักเรียนแต่ละคน หรือโรงเรียนแต่ละโรงเรียน ความต้องการเหล่านั้นย่อมแตกต่างกันไป ตามสภาพแวดล้อมหรือความเป็นมาของนักเรียนหรือโรงเรียน ความต้องการของนักเรียนเป็นจุดแรกเริ่มของโครงการ guidance ถ้าไม่คงต้นด้วยจุดนี้ ถือว่าทำผิดหลักวิชาจะไม่ได้ผลสัมภพความประสงค์ ปัญหาว่าในปัจจุบันนี้โรงเรียนได้สำรวจความต้องการของเด็กแล้วหรือยัง หรือว่าคิดเอาเองว่าเด็กต้องการอย่างโน้นอย่างนี้แล้วกำหนดการไปตามนั้น

การเพิ่มวิชาการ guidance เข้าไปในงานของโรงเรียนเป็นการเพิ่มงาน

ให้ครูใหญ่ และครูน้อยโดยไม่ต้องสงสัย แต่ถาต้องนักดออกชนหนง ก็จจะเห็นว
 เป็นการเพิ่มเพืออดมคคของโรงเรียน คือเพือความล้ำเรจอย่างคตที่สุดของเดก
 และจจะว่าไปแม้จจะเป็นการเห็นอยกเห็นอยหนเดยว แดวผลตทไทรบยอมเป็นทนา
 ชนวมไปตลอดกาล

ในท้ายเอกธำรณบบน ขอตงปัญหาถามว่า

๑. อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่โรงเรียนมัธยมทงหลายพิจารณาเห็นสมควร
 เริ่มโครงการ guidance ในโรงเรียนของท่านหรือยัง แม้จจะไม่เต็มรปก็ตาม

๒. ครูทงสอนโรงเรียนมัธยมศึกษาทงหลาย เห็นควรจจะชวยนักเรียนของ
 ท่านตามแผนการ guidance บ้างหรือไม่

๓. เจ้าหน้าทการศึกษาดตจณผู้ ฝ้ใจในการศึกษาทงหลายเห็นสมควร
 จจะสนับสนุนให้มวิชา guidance ในโรงเรียน หรือเป็ดการอบรมครูทง
 guidance หรือไม่

๔. ท่านผู้ ปกครองนักเรียนทงหลาย เห็นสมควรจจะให้บุตรหลานของท่าน
 ใ้รับการชวยตามวิชาไหนหรือไม่

